

Al beitelend aan een monumentje voor O. Vilain : addenda.

inleiding : Emile **SMISSAERT**

Wat te verwachten was door een zeer persoonlijk getint, in ouderwets soort ineen gebracht 'Levensbericht' (korte levensbeschrijving) van zo'n figuur en persoonlijkheid als O. Vilain : wij mochten enkele aanvullende mondelinge, al eens plezierige reacties aanhoren of tot ons geuit commentaar opvangen over een dergelijk typisch Oostends, een schier alom bekend fenomeen als "*Uuzen Omer*"; het is kortgeleden 'uitgebroed' en inmiddels vervat in het septembernummer (p. 2014-180 t/m 196) van ons maandblad "De Plate".

Zo gewaagden een paar getuigen van Vilains bijwijken overdreven zucht tot praten en al eens indiscreties loste die er beter niet waren geweest. Een anekdote deed daaromtrent de ronde. Guitig verklaarde ex-journalist, volkskundige en visserijexpert, wijlen Jef Klausning die een langjarige vriend van hem was, op een keer en langs zijn neus weg aan een wederzijdse kennis : "Wanneer het mijn *toer* is, laat dan maar geen doodsberichten drukken ; vertel het aan Omer, dat is genoeg" ... Een ander herinnerde zich Vilains vaststelling: "ofwel was men VOOR mij, ofwel TEGEN mij. En dat heb ik (O.V.) heel mijn leven ondervonden en het heeft me parten gespeeld".

Twee trouwe "Plate"-oudgedienden, resp. de heren Julien GOEKINT en Claude EVERAERT, spraken op hun beurt hun visie en ervaringen, zeer wetenswaard, uit maar dan op papier gezet, iets wat ik in dit gedigitaliseerde tijdperk nog altijd liever heb en daar gebruik van maak ! Met hun toestemming en onze dankbetuiging voor het vertrouwen ruimt de redactie voor hen gaarne en voldoende plaatsruimte in !

* **Julien GOEKINT d.d. 06-09-2014 :**

OMTRENT OMER

Ik heb me gejeund bij het lezen van je pennenvruchten over Omer. Zelfs voor wie hem niet zo goed heeft gekend, heb je hem geschetst zoals hij was! *Een geval à part!*

Wellicht wist je niet dat ik Omer sinds lang *héél goed* kende : wij hadden een niet alledaagse relatie. Ook in de tijd dat hij *meestal onvindbaar* was. Ik heb o.m. zijn drie pareltjes van boekjes over Oostendse figuren gedrukt. Vermits ik ze eigenhandig heb gezet op mijn Lino-type , heb ik er twee keer van genoten, vooraleer de eerste lezer ze ooit in handen kreeg! *Il fut un temps!* Op 11.12.1976 schreef hij (het ligt hier voor mij) :

*"Aan mijn goede vriend Julien Goekint, de drukker-
met-het-hart-dat-voor-Oostende-klopt. Met sympathie".*

Gevolgd door zijn lasso (!). Omer gebruikte 'vriend' een beetje in de stijl van Jan Piers. Ik was toen reeds voor de eerste keer verkozen (oktober 1976). Het zou een bijna even lange brief vergen als "Al beitelend aan ... enz." om zelfs aan iemand als jij die hem relatief goed hebt gekend, de verhouding Vilain-Goekint op papier te zetten. Wat jij schreef is (*bijna*) volledig en quasi exact.

Het spreekt voor zich dat E. Smissaert *ook* zichzelf blijft en dat hij het in zijn geschriften

en beschrijvingen steeds onveranderlijk demonstreert (of verklapt aan typen zoals "ik" die daar voelhorens voor hebben). Dat maakt immers de beschrijving van de figuur 'Omer Vilain' authentiek : doordat Emile zich wapent tegen foute interpretaties door derden (af en toe zélf s tegen de authentieke bedoeling die achter zijn woorden schuilgaat) geeft hij (Emile) de échte Omer steeds duidelijker weer! En laat hij de onwetenden in hun zalige onwetendheid. Ik smul daarvan!

Omdat "men", af en toe en bij gelegenheid, mijn eigen schrijvelarij onder ogen krijgt, wéét jij dat ik op dat gebied *jouw* antipode ben. Ik "wil" juist dat men mijn woorden niet alleen verstaàt, tout court, maar dat men ook begrijpt wat ik bedoel met mijn woorden. Of dat de lezer, nog beter, zelfs tussen de regels leest.

Maar terug naar Omer! Je weet: *du choc des ideés, etc.* En dat zowel in de tijd dat ik *a-politiek was als commerç ant (!)*, maar evenzeer als kandidaat, schepen, burgemeester. Toen Omer mij kwam zeggen : "*je zie tog nie dul dank-ik op e-n ànder lieste stoan?*". Ik wist bétter dan velen wat hij eigenlijk *dacht over de dingen!* Wat men ook zou vermoeden: hij gaf zich eigenlijk erg weinig *bloot: hij sloeg links om rechts te weten!*

Ik ben trouwens blij dat *jij* dat artikel over Omer hebt geschreven. De meesten zouden: of wel in 't ene uiterste of in 't andere zijn verzeild. Want Omer had vele *soorten* vrienden [sic].

Welnu: wat ook de reacties zullen zijn die jij krijgt op je artikel – het kan niet anders zijn dan in de twee richtingen -: je hebt een *goed* artikel gepleegd. Volgens mij eigenlijk stof voor twee à drie artikels.

Dit van "nu" gaat niet uitsluitend over Omer. Het start met het neutrale, kleine editoriaal van journalist Marc Loy, over de "bibliotheek-Omer" in al zijn gedaanten, gaande naar een aantal Oostendse anekdoten en rand-verhalen. En, daarenboven, ... *minstens voldoende* lof over de Ploate (sic) en zijn accolieten – enfin ... Maar allemaal het lezen waard.

Tenslotte, *ik* (J.G.) moet mij steeds in de plaats stellen van de *lezers* die niet, zoals ik, het voorrecht hadden achter de coulissen te kijken en de acteurs écht *te leren kennen!*

* Claude EVERAERT d.d. 08-09-2014 :

Hij bezorgde mij verklaring over de intussen insgelijks overleden figuur uit Knokke André D'hont, n.a.v. de passus :

"(...) In Knokke was rond die negentiger jaren eveneens een "kenner" van formaat over zijn eigen kustsite met een dergelijk soort feuilleton met herinneringen bezig, maar dan in de kolommen van het weekblad "Het Brugsch Handelsblad" ; zijn precieze familienaam (Dhont?) is me ontglipt (...)"

zie E.S.: "Al beitelend aan een monumentje voor O. Vilain", in: tijdschrift "De Plate"; jrg. 43, nr. 9, september 2014, p. 189)

Cl. Everaert: "Ik ben in het bezit van vijf boekjes over "Knokke onder de oorlog 1939-1945".
Te weten :

1. – *Van mobilisatie tot bezetting ;*
2. – *Verdrukking en verzet ;*
3. – *Het begin van het einde ;*
4. – *Naar de bevrijding toe :*
- en 5. – *De herwonnen vrijheid.*

Van de hand van André D'hont en uitgegeven in resp. 1983 tot en met 1987 door de plaatselijke heemkundige kring "*Cnoc is hier*".

Enkele souvenirs van mijn correspondent C. E. :

" Die André was een goede fotograaf en hield op de Lippenslaan een winkel in fotografie-materiaal. D' hont herstelde ook radio's. Ik was daar zelfs regelmatig klant in de jaren 1962-1968.

André was tijdens de oorlog betrokken bij de weerstand[sbeweging] en zat een tijd gevangen te Merksplas "